

PROGRAM

WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

ZESPOŁU SZKÓŁ GASTRONOMICZNYCH

W BIAŁYMSTOKU

*"Dziecko ma prawo być sobą. Ma prawo do popełniania błędów.
Ma prawo do posiadania własnego zdania. Ma prawo do szacunku.
Nie ma dzieci - są ludzie."*

J. Korczak

SPIS TREŚCI:

- I. Wprowadzenie
- II. Podstawy Prawne programu wychowawczo – profilaktycznego
- III. Diagnoza sytuacji wychowawczej środowiska szkolnego
- IV. Koncepcja programu wychowawczo – profilaktycznego
- V. Działania w pracy wychowawczej i profilaktycznej
- VI. Misja szkoły
- VII. Wizja szkoły
- VIII. Przyjęta sylwetka wychowanka
- IX. Sylwetka absolwenta
- X. Cele programu wychowawczo – profilaktycznego
- XI. Adresaci i realizatorzy programu
- XII. Rola i zadania wychowawcze nauczycieli
- XIII. Prawa i obowiązki uczniów
- XIV. Standardy ochrony małoletnich
- XV. Zadania do realizacji/harmonogram działań
- XVI. Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami
- XVII. Sposób monitorowania i ewaluacji
- XVIII. Postanowienia końcowe

I. WPROWADZENIE

Wychowanie i profilaktyka są, obok nauczania i kształcenia, integralnym elementem szkolnej edukacji.

Działania wychowawczo – profilaktyczne szkoły obejmują wszystkich uczniów, zarówno tych, których zachowanie odbiega od normy, jak i pozostałych. Nastawione są przede wszystkim na otwarcie się na dobro uczniów, kreatywność, na to, co przekracza przeciętną i mobilizuje do poszukiwania wzniosłych wartości i pozytywnych wzorców zachowań. Działania prowadzone w szkole obejmują przede wszystkim ochronę młodzieży przed różnymi zagrożeniami poprzez akcje wychowawczo – profilaktyczne oraz wczesne reagowanie w sytuacjach rozpoznawania prób podejmowania ryzykownych zachowań, które niosą zagrożenie negatywnych konsekwencji, zarówno dla zdrowia fizycznego i psychicznego pojedynczego ucznia, jak i dla jego otoczenia społecznego.

Szkola w swej pracy wspiera obowiązki rodziców i zmierza do pełnego rozwoju uczniów w zakresie dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej poprzez:

- uczenie umiejętności rozpoznawania i nazywania własnych emocji,
- świadomość przydatności edukacji szkolnej w życiu,
- naukę szacunku dla dobra wspólnego, jako podstawy życia społecznego,
- przygotowywania się do życia w społeczności lokalnej i państwie w duchu szacunku do siebie i drugiego człowieka, poszanowania dziedzictwa kulturowego oraz uczciwej i rzetelnej pracy na rzecz przyszłych pokoleń oraz samorozwoju,
- wspomaganie uczniów w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu; ograniczanie i likwidowanie czynników zaburzających ten rozwój i zdrowe życie,
- kształtowanie umiejętności współdziałania i współtworzenia mniejszych społeczności - rodzinnych, szkolnych, lokalnych i innych,

Tworząc program opieraliśmy się na:

- systemowym modelu profilaktyki zakładającym, iż niewłaściwe zachowania ucznia są wypadkową zależności zachodzących w środowisku domowym, rówieśniczym i szkolnym, a do osiągnięcia pożądanych efektów konieczna jest współpraca pomiędzy uczniami i ich rodzicami a nauczycielami i dyrekcją szkoły oraz pozostałymi jej pracownikami.
- modelu edukacji humanistycznej, którego celem jest rozwój osobowości ucznia,
- modelu edukacji społecznej, według którego niezbędne jest kształtowanie umiejętności przeciwstawiania się presji społecznej,
- modelu alternatywnych form, celem którego jest kształtowanie umiejętności aktywnego spędzania czasu wolnego w sposób konstruktywny,
- modelu promocji zdrowia obejmującym programy propagujące zdrowy styl życia bez nikotyny, alkoholu, narkotyków, innych uzależnień i zachowań autodestrukcyjnych i destrukcyjnych.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO - PROFILAKTYCZNEGO

- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka,
- Konwencja o Prawach Człowieka, o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r.,
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r.,
- Ustawa o systemie Oświaty z dnia 7 września 1991 r.,
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r.,
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) - art. 26, art. 84 ust. 2 pkt 1 i ust. 3,
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449),
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024,
- Statut Zespołu Szkół Gastronomicznych w Białymstoku.

III. DIAGNOZA SYTUACJI WYCHOWAWCZEJ ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

Szkolny Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół Gastronomicznych w Białymstoku opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmocniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, sytuacją geopolityczną na świecie, zagrożeniem epidemiologicznym związanym z rozprzestrzenianiem się pandemii Covid - 19 oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2024/2025,
- wniosków i analiz z zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych oraz pedagoga i psychologa szkolnego,

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu wychowawczo - profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,

Głównym założeniem programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego na terenie Zespołu Szkół Gastronomicznych w Białymstoku jest wyposażenie uczniów w niezbędną wiedzę dotyczącą przede wszystkim zdrowego rozwoju jednostki oraz stworzeniu warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły. W związku z powyższym, zostały wyodrębnione podstawowe założenia programu:

- tworzenie programu wychowawczo – profilaktycznego w oparciu o diagnozę potrzeb uczniów, ich problemów, możliwości oraz uwarunkowań społecznych,
- wychowanie i profilaktykę rozumianą, jako zapobieganie występowaniu niepożądanych procesów i zjawisk, jako system działań wspierających lub podtrzymujących dodatnie społecznie postawy uczniów, realizowane podczas działalności edukacyjnej szkoły, tj. w ramach godzin z wychowawcą i w postaci różnych odrębnych zajęć,
- wychowanie i profilaktykę rozumianą, jako koncentrowanie się na wzmacnianiu czynników chroniących, czyli: o rozwijanie zainteresowań uczniów oraz przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym,
- wspomaganie rozwoju moralnego uczniów o działania integrujące szkołę,
- stwarzanie uczniom możliwości przynależenia do pozytywnych grup rówieśniczych i kół zainteresowań, zespołów sportowych (wskazanie alternatyw),
- zwiększenie kompetencji uczniów w zakresie radzenia sobie z sytuacją kryzysową i stresem,
- sprzyjanie integracji kulturowej uczniów ukraińskich, białoruskich, rosyjskich, czeczeńskich i polskich,
- wspomaganie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji opiekuńczych i wychowawczych;

IV. KONCEPCJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie refleksji nad środowiskiem wychowawczym szkoły, analizy jego problemów i potrzeb oraz oceny możliwości szkoły i nauczycieli. Stanowi on próbę spełnienia wymogów nowoczesnej myśli pedagogicznej, ale z pewnością nie czyni tego jeszcze w sposób doskonały, dlatego musi podlegać ciągłej modyfikacji. Program wychowawczo profilaktyczny zawiera wymagania ujęte w postawie programowej kształcenia ogólnego i zawodowego. Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem zarówno całej szkoły, jak i każdego nauczyciela. Opisane w programie działania wychowawcze uwzględniają cztery aspekty wychowania:

- wspomaganie naturalnego rozwoju młodzieży,
- kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane,
- profilaktykę zachowań ryzykownych,
- korekcję deficytów i urazów.

V. DZIAŁANIA W PRACY WYCHOWAWCZEJ I PROFILAKTYCZNEJ

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców,
- 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- 12) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u młodzieży,

- 4) kształtowanie u uczniów umiejętności radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 5) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- 10) poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimedii (uzależnienie cyfrowe),
- 11) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimedii.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (np. działania wojenne na Ukrainie, dyktatura na Białorusi),
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią oraz uzależnieniami od innych środków zmieniających świadomość,
- 6) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku uzależnienia cyfrowego,
- 7) udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy i Białorusi.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,
- 5) wspieranie uczniów i wychowanków, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły (np. przekierowywanie ich uwagi na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz angażowanie uczniów do aktywności w różnych dziedzinach).

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji, objawów uzależnienia od technologii cyfrowych, objawów chorób cywilizacyjnych (np. nadwaga, brak aktywności fizycznej),
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- minimalizowanie negatywnych skutków sytuacji kryzysowej wywołanej działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w jakiej znaleźli się uczniowie przybyli z tego państwa.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,

- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

VI. MISJA SZKOŁY

Szkoła winna być instytucją demokratyczną, kontynuującą swe najszlachetniejsze i sprawdzone tradycje. Zmierzać będziemy do integracji działań wychowawczych rodziny i szkoły wokół wartości moralnych, wychowania prorodzinnego i poszanowania praw dziecka. Podejmiemy działania na rzecz wszechstronnego rozwoju intelektualnego młodzieży, kształtowania u nich dążenia do permanentnego uczenia się i postawy otwartości na potrzeby innych, demokratyzacji życia wewnątrzszkolnego. Będziemy dążyć do popularyzacji najnowszych tendencji w zakresie wychowania i dydaktyki, przygotowania uczniów do matury, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, zmian.

Szkoła nasza przyjmuje ustaloną hierarchię wartości wychowawczych:

- wartości moralne,
  - tolerancję, umiejętność dialogu,
  - samodzielność i chęć samodoskonalenia się,
  - odpowiedzialność, w tym szczególnie za siebie, za wyniki swojej edukacji,
  - dociekliwość poznawczą ucznia, ukierunkowanie na dobro, prawdę i piękno,
  - edukację, uczenie się,
  - patriotyzm, poszanowanie tradycji,
  - pracę.
1. Za cel wychowania szkolnego uznaje się kształtowanie obywatela naszego kraju, Europejczyka, człowieka ogólnie wykształconego, kulturalnego, przygotowanego do życia w dynamicznie rozwijającym się świecie.
  2. Za pracę wychowawczą uznaje się zgodne współdziałanie uczniów, rodziców i nauczycieli, które prowadzi do osiągnięcia celów opisanych w misji szkoły.
  3. Działania wychowawczo – profilaktyczne podejmują wszyscy nauczyciele zatrudnieni w Zespole Szkół Gastronomicznych, wspomagani przez wszystkich pracowników szkoły.

VII. WIZJA SZKOŁY

Czerpiąc ze swej długiej tradycji pragniemy być jednocześnie szkołą nowoczesną, otwartą na innowacje pedagogiczne, dobrze zarządzaną, przyjazną i bezpieczną, wiodącą w kształceniu i osiągającą bardzo dobre wyniki nauczania, docenianą przez środowisko i władze oświatowe.

Nasza szkoła chce być placówką w której:

- Panuje życzliwa i bezpieczna atmosfera, oparta na wzajemnym szacunku, współpracy i dialogu nauczycieli, uczniów i rodziców,
- Udziela się pomocy i wsparcia oraz aktywnie współdziała we wszystkich sprawach dotyczących uczniów,

- Uczy się wzajemnego szacunku i uczciwości.

VIII. PRZYJĘTA SYLWETKA WYCHOWANKA

Uczeń nabywa w naszej szkole cech ważnych dla prawidłowego funkcjonowania w życiu tj.:

- **Samodzielności** – uczeń kieruje swoim działaniem, dociera do różnych źródeł informacji, potrafi dokonywać wyboru wartości, radzi sobie w sytuacjach problemowych, rozstrzyga wątpliwości i problemy moralne zgodnie z przyjętą hierarchią wartości, potrafi dokonać samooceny, prezentuje własny punkt widzenia i uwzględnia poglądy innych ludzi.
- **Odpowiedzialność** – uczeń odpowiada za swoje wyniki w nauce, za skutki podejmowanych decyzji, podporządkowuje się określonym zasadom życia społecznego dba o zdrowie i życie własne i innych.
- **Twórczość** – uczeń rozumie potrzebę doskonalenia i rozwijania samego siebie, tworzy własny warsztat pracy, rozwija swoje zainteresowania, rozwiązuje zadania problemowe związane z otaczającym go światem.
- **Etyczność** – uczeń odróżnia prawdę od kłamstwa, umie współdziałać z innymi, rozumie sens praw i obowiązków, szanuje siebie i innych, szanuje dobro wspólne.

IX. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem Zespołu Szkół Gastronomicznych jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi i cywilizacyjnymi,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego,
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

X. CELE SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO PROFILAKTYCZNEGO

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów – zwłaszcza uczniów pochodzenia Ukraińskiego związanych z sytuacją geopolityczną na świecie (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacjach stresowych i kryzysowych (np. wojna na Ukrainie),
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. wojna na Ukrainie, zmian spowodowanych ociepleniem klimatu).

Celem wychowania realizowanego w szkole jest uczeń/wychowanek dojrzały na miarę fazy rozwojowej, w której się znajduje. Dojrzałość osiąga się w czterech sferach: fizycznej, psychicznej (w tym między innymi emocjonalnej i intelektualnej), społecznej oraz duchowej. Cele osiąmane będą w drodze działań wychowawczych, gdzie „wychowanie” należy rozumieć jako proces wspierania ucznia/wychowanka w rozwoju oraz działań profilaktycznych gdzie „profilaktykę” należy rozumieć jako interwencje wzmacniającą, korygującą i uzupełniającą wychowanie.

Cele szczegółowe:

1. Propagowanie modelu wartości opartego na uniwersalnych zasadach poprzez:
  - poszanowanie życia ludzkiego jako najwyższej wartości,
  - kierowanie się w stosunkach międzyludzkich uczciwością i prawdą,
  - poszanowanie godności osobistej,
2. Budowanie poczucia bezpieczeństwa w szkole poprzez:
  - prowadzenie wielu trudnych dyskusji i rozmów z uczniami na temat sytuacji geopolitycznej w Europie,
  - dostosowywanie informacji o aktualnej sytuacji związanej z wydarzeniami w Ukrainie do wieku i możliwości percepcyjnych dziecka,
  - nie wzbudzanie u uczniów niepotrzebnego lęku i niepokoju,
  - wzmacnianie poczucie bezpieczeństwa poprzez informowanie o wsparciu udzielanym Ukrainie oraz bezpiecznym pobycie w Polsce.
3. Integrowanie społeczności klasowej i wewnątrzszkolnej poprzez:
  - stwarzanie warunków do poznania przez uczniów polskich i ukraińskich kultur obydwu krajów,
  - ukazywanie różnic i podobieństw łączących Ukraińców i Polaków,
  - wyjaśnianie tradycji, obrzędów, zwyczajów i ważnych dla obydwu krajów wydarzeń,
  - tolerancje wobec różnych religii, kultur, tradycji, □ szacunek wobec osób innej narodowości.
  - tworzenie atmosfery wzajemnego zaufania, szacunku i otwartości na problemy innych,

- wprowadzanie skutecznego sposobu i formy porozumiewania się z uczniami ukraińskimi, włączanie ich w życie szkoły, organizowanie wspólnego spędzania czasu podczas różnych, aranżowanych przez szkołę, sytuacji.
4. Kształtowanie dojrzałości i aktywnej postawy życiowej oraz umiejętności planowania własnego rozwoju poprzez:
- rozpoznawanie i rozwój zainteresowań, zdolności, talentów,
  - kształtowanie postawy odpowiedzialności za bezpieczeństwo, własne decyzje i czyny,
  - korzystanie z przysługujących praw i wywiązywanie się z obowiązków,
  - zapewnienie równości szans w dostępie do różnych szkolnych form edukacyjnych, opiekuńczych, kulturalnych i sportowych,
  - motywowanie do samokształcenia,
  - dbałość o wysoką kulturę osobistą,
  - kształtowanie postawy przedsiębiorczości i wytrwałości w dążeniu do ustanowionych celów,
  - preorientacja zawodowa i kształtowanie umiejętności radzenia sobie na współczesnym rynku pracy;
5. Promowanie zdrowego, ekologicznego i bezpiecznego stylu życia poprzez:
- organizowanie akcji propagujących zdrowy i higieniczny tryb życia,
  - kształcenie umiejętności radzenia sobie z zagrożeniami,
  - podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska,
  - podnoszenie świadomości w sferze bezpieczeństwa,
6. Zapobieganie zachowaniom ryzykownym poprzez promowanie zdrowego trybu życia i wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia.
7. Przeciwdziałanie uzależnieniom
- pomoc w zdobyciu wiedzy na temat uzależnień i innych zagrożeń dla zdrowia oraz w nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom;
8. Kształtowanie postaw prospołecznych i prorodzinnych.
9. Wspieranie ucznia podczas pojawiania się sytuacji trudnych.
10. Wzmacnianie poczucia własnej wartości, wiary w siebie i swoje możliwości.
11. Przygotowanie do harmonijnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez:
- kształtowanie pozytywnych relacji z rodziną i najbliższym otoczeniem,
  - rozwijanie tożsamości europejskiej,
  - wypracowywanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów,
  - wspieranie rozwoju samorządności uczniowskiej, współpraca z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym,
  - kształtowanie umiejętności współpracy w zespołach klasowych, zaangażowanie w pracę na rzecz szkoły i środowiska lokalnego,
  - kształtowanie postawy patriotycznej, poszanowanie kultury, tradycji, symboli szkolnych, lokalnych i narodowych, tolerancja wobec odmiennych poglądów,
12. Indywidualizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych i młodzieży uzdolnionej, przy ścisłej współpracy z rodzicami poprzez:
- wsparcie uczniów wymagających szczególnej opieki i wsparcia w szczególności uczniów pochodzenia ukraińskiego,
  - organizowanie zajęć dla uczniów szczególnie uzdolnionych przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy,
  - współpraca z rodzicami, wspólne rozwiązywanie pojawiających się problemów, wskazanie uczniom sposobów radzenia sobie w trudnej sytuacji, zarządzania emocjami, budowania prawidłowych relacji rówieśniczych.

XI. ADRESACI I REALIZATORZY PROGRAMU

Adresatami niniejszego programu są:

- Wszyscy uczniowie naszej szkoły,
- Rodzice uczniów.
- Nauczyciele, którzy jednocześnie pełnią rolę realizatorów tego programu.

Działania adresowane do wszystkich uczniów:

- Zapoznanie uczniów z obowiązującymi w szkole regulaminami, w tym z ich prawami i obowiązkami, omówienie na lekcjach wychowawczych organizacji pracy szkoły, podstawowych zapisów Statutu, WSO, i Programu wychowawczo – profilaktycznego
- Propagowanie szacunku dla kultury, tradycji i zdrowego stylu życia,
- Budowanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej,

Mapa czynników chroniących naszych uczniów:

- Zadowolenie z tworzonych relacji koleżeńskich,
- Poczucie bezpieczeństwa w szkole jak i podczas lekcji online w czasie nauczania zdalnego,
- Posiadanie przyjaciół,
- Pozytywne relacje z nauczycielami,
- Możliwość rozwoju swoich zainteresowań w szkole i poza szkołą,
- Sposób traktowania przez nauczycieli (empatyczny, profesjonalny),
- Zainteresowanie nauką, sportem, posiadanie konstruktywnego hobby,
- Realizowanie swoich celów, potrzeb, pragnień,
- Wysoki poziom potrzeby działania dla dobra innych,
- Przynależność do pozytywnych, rozwijających grup rówieśniczych,
- Adekwatna samoocena / adekwatny poziom poczucia własnej wartości,
- Brak akceptacji ze strony dorosłych dla zachowań odbiegających od norm społecznych,
- Wysokie zaufanie uczniów do wychowawców klas,
- Współpraca szkoły z Policją, MOPR-em w Białymstoku, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną nr 2 w Białymstoku, MODM,
- Wysokie kwalifikacje kadry pedagogicznej,
- Dobra organizacja pracy szkoły,
- Komunikacja poprzez e-dziennik Vulkan

Działania skierowane do rodziców:

- Monitorowanie potrzeb i oczekiwań rodziców wobec programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły poprzez:
  - Rozmowy i konsultacje indywidualne i telefoniczne,
  - Przekazanie rodzicom pełnych informacji o wymaganiach stawianych uczniom przez szkołę odnośnie pożądanых zachowań.
  - Dyskusje podczas zebrań klasowych.
  - Obserwację, wywiady, ankiety.

Działania skierowane do nauczycieli:

- Rozmowy i konsultacje indywidualne.
- Dyskusje podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej.
- Udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych.

XII. ROLA I ZADANIA WYCHOWAWCZE NAUCZYCIELI

Wychowawcą jest każdy pracownik pedagogiczny naszej szkoły

Wychowawca klasy:

- Jest bezpośrednio odpowiedzialny za proces wychowania powierzonych mu uczniów, planuje i organizuje pracę klasy,
- Prowadzi lekcje wychowawcze według planu zaakceptowanego przez dyrektora z możliwością modyfikacji wynikającej z bieżącej sytuacji w zespole klasowym,

- Przekazuje rodzicom pełne informacje o wymaganiach stawianych uczniom przez szkołę odnośnie pożądanego zachowań.

Nauczyciel przedmiotowy:

- Jest wychowawcą,
- Realizuje podstawę programową i ze szczególną odpowiedzialnością troszczy się o indywidualizację pracy, dostosowanie wymagań edukacyjnych oraz udzielanie pomocy psychologicznej – pedagogicznej wobec ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz z uczniem posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego na każdej lekcji (również podczas ewentualnego nauczania zdalnego).

Pedagog, pedagog specjalny i psycholog szkolny:

- Swoimi kompetencjami i warsztatem służy uczniom, rodzicom i nauczycielom.
- Udziela porad i konsultacji.

XIII. PRAWA I OBOWIĄZKI UCZNIÓW

Uczeń w naszej szkole ma w szczególności prawo do:

- Właściwie zorganizowanego procesu kształcenia, zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej,
- opieki wychowawczej (w czasie ewentualnego zdalnego nauczania w miarę możliwości monitorowanie online);

Uczeń w naszej szkole ma obowiązek w szczególności:

- systematycznie i aktywnie uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych i w życiu szkoły. Zwolnienia z lekcji może udzielić dyrektor szkoły, wychowawca klasy, pedagog lub nauczyciel danego przedmiotu na podstawie pisemnej lub telefonicznej prośby rodziców;
- przestrzegać obowiązujących go przepisów prawa, zasad kultury i społecznych norm współżycia w odniesieniu do kolegów, nauczycieli i innych pracowników oraz gości szkoły.

Wobec ucznia naszej szkoły, który nie przestrzega przyjętych norm i zwyczajów zachowania, dopuszcza się stosowanie m.in. następujących sankcji i konsekwencji:

- upomnienie ustne udzielone przez nauczyciela, wychowawcę lub dyrektora szkoły,
- uwagę pisemną udzieloną przez nauczyciela, wychowawcę lub dyrektora szkoły,
- upomnienie pisemną udzielone przez wychowawcę klasy,
- naganę pisemną udzieloną przez dyrektora szkoły,
- skreślenie z listy uczniów.

XIV. STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

1. W przypadku uzyskania informacji lub podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek:

- jeżeli wystąpiło uszkodzenie ciała dziecka lub potrzebuje ono pomocy lekarskiej, skonsultować sytuację z pielęgniarką szkolną bądź wezwać pogotowie,
- sporządzić notatkę służbową,
- przekazać informację pedagogowi szkolnemu lub dyrektorowi placówki.

2. Jeżeli sprawcą jest pracownik i zachowuje się on negatywnie względem dzieci, ośmiesza, dyskryminuje, mobbuje:

- dyrektor przeprowadza rozmowę z pracownikiem w celu zawarcia kontraktu zawierającego działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz konsekwencje,
- dyrektor przeprowadza rozmowę z dzieckiem i jego opiekunami w celu poinformowania o zaistniałej sytuacji oraz ustalenia planu pomocy dziecku, tj. zapewnienia mu bezpieczeństwa, ustalenia roli opiekunów, wsparcia dziecka przez placówkę, ewentualnie skierowania go do specjalistycznej placówki wsparcia,
- wdrożenie zaplanowanych działań i monitorowanie sytuacji,

- w przypadku gdy zaplanowane działania nie przynoszą efektu, dyrekcja podejmuje w stosunku do osoby krzywdzącej dziecko działania wynikające z Karty Nauczyciela lub kodeksu pracy.

3. Jeżeli zachodzi podejrzenie o popełnieniu przestępstwa na szkodę dziecka:

- dyrektor placówki składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury (obowiązek wynikający z art.304 k.p.k.),
- dyrektor przeprowadza rozmowę z pracownikiem w celu poinformowania go o posiadanych informacjach oraz obowiązku złożenia przez niego zawiadomienia na policję lub do prokuratury,
- dyrektor przeprowadza rozmowę z dzieckiem i jego opiekunami w celu poinformowania o zaistniałej sytuacji oraz ustalenia planu pomocy dziecku, tj. zapewnienia mu bezpieczeństwa, ustalenia roli opiekunów, wsparcia dziecka przez placówkę, ewentualnie skierowania go do specjalistycznej placówki wsparcia,
- wdrożenie zaplanowanych działań i monitorowanie sytuacji,
- w przypadku gdy zaplanowane działania nie przynoszą efektu, dyrekcja podejmuje w stosunku do osoby krzywdzącej dziecko działania wynikające z Karty Nauczyciela lub kodeksu pracy.

4. Jeżeli sprawcą jest osoba ze środowiska rodzinnego i:

a) istnieje podejrzenie przestępstwa popełnionego na szkodę dziecka wówczas:

- dyrektor placówki składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury (obowiązek wynikający z art. 304 k.p.k.),
- wdrożenie zaplanowanych działań,
- w przypadku, gdy zaplanowane działania nie przynoszą efektu, a przyczyną jest brak współpracy z rodzicami/opiekunami, nieprzestrzeganie ustaleń kontraktu lub zauważenie niewłaściwie wykonywanej władzy rodzicielskiej, pedagog szkolny składa wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny (na mocy art.572 k.p.c.).

b) Istnieje zagrożenie dobra dziecka (zaniedbanie fizyczne, psychiczne, konflikty około rozwodowe zagrażające dobru dziecka, niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka, zaniedbanie, nadużywanie przez rodziców/opiekunów substancji zmieniających świadomość) bądź zauważona jest przemoc fizyczna lub psychiczna wobec dziecka albo dziecko jest świadkiem przemocy, należy:

- przekazać informację wychowawcy klasy, który ma obowiązek przeprowadzić rozmowę z dzieckiem,
- wychowawca klasy przy wsparciu pedagoga szkolnego przeprowadza rozmowę z rodzicem/opiekunem (w przypadku przemocy w rodzinie – rodzicem/opiekunem niekrzywdzącym),
- w przypadku, gdy działania nie przynoszą efektu, a przyczyną jest brak współpracy z rodzicami/opiekunami lub zauważenie niewłaściwie wykonywanej władzy rodzicielskiej, pedagog szkolny:
  - uruchamia procedurę Niebieskiej Karty
  - składa wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny (na mocy art.572 k.p.c.)

5. Jeżeli sprawcą jest rówieśnik:

- pedagog szkolny albo wychowawca klasy (w przypadku, gdy osoby uwikłane w przemoc są uczniami jednej klasy) przeprowadza rozmowę z dziećmi (sprawcą, ofiarą, świadkami),
- pedagog szkolny bądź wychowawcy dzieci uwikłanych w przemoc rozmawia z rodzicami/opiekunami dzieci w celu przekazania informacji o zaistniałej sytuacji, ustalenia planu pracy z dziećmi,
- następuje wdrożenie zaplanowanych działań i monitorowanie sytuacji,

- w przypadku, gdy zaplanowane działania nie przynoszą efektu, a przyczyną jest brak współpracy z rodzicami/opiekunami, bądź sprawca przejawia demoralizację, pedagog szkolny składa wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny (na mocy art.572 k.p.c.).

XV. ZADANIA DO REALIZACJI/ HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

1.Kształtowanie u uczniów postaw warunkujących odpowiednie funkcjonowanie w klasie, rodzinie i społeczności lokalnej		
<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie właściwych relacji międzyludzkich opartych na tolerancji, szacunku, zaufania i życzliwości, - rozwijanie umiejętności nawiązywania, podtrzymywania przyjaźni oraz wzmacniania więzi z rówieśnikami i nauczycielami, - rozwijanie koleżeństwa i wzajemnej pomocy podczas nauki, zabawy i innych form wspólnej aktywności, - wyrabianie tolerancji dla wartościowych form odmienności (światopoglądowej, religijnej, kulturowej, seksualnej) i indywidualności, - podniesienie znajomości i przestrzegania zasad dobrego zachowania – „savoir-vivre”, etyki oraz kultury również tej w sieci (netykieta), - kształtowanie umiejętności współdziałania i przestrzegania norm współżycia w grupie społecznej, - uświadomienie roli zdrowego współzawodnictwa i współpracy w zespole, - kształtowanie poczucia odpowiedzialności za dobre imię rodziny, klasy i szkoły, - wdrażanie uczniów do prawidłowego rozwiązywania konfliktów, - wdrażanie do szanowania własności społecznej i osobistej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawca - nauczyciele przedmiotów - pedagog szkolny - dyrekcja szkoły 	Rok szkolny
2. Budowanie poczucia bezpieczeństwa w szkole		
<ul style="list-style-type: none"> - wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa poprzez informowanie o wsparciu udzielanym Ukrainie oraz bezpiecznym pobycie w Polsce - kształtowanie postawy szacunku wobec innych narodowości - kształtowanie postawy otwartości na inne kultury - kształtowanie pozytywnych postaw i tolerancji polskich uczniów wobec cudzoziemskich kolegów - wspieranie uczniów ukraińskich mających traumę związaną z wojną 	-cała społeczność szkolna	Rok szkolny
3. Integrowanie społeczności klasowej i wewnątrzszkolnej		
<ul style="list-style-type: none"> - budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych poznanie obyczajów, tradycji innych narodowości - poznanie tradycyjnych potraw różnych narodowości zachęcanie uczniów z Ukrainy do integrowania się z nowym środowiskiem - włączenie do działań adaptacyjnych chętnych rodziców i uczniów - umożliwienie udziału cudzoziemcom w dodatkowych lekcjach języka polskiego na terenie szkoły - propagowanie serdeczności, życzliwości i współpracy wśród uczniów i nauczycieli. 	cała społeczność szkolna	Rok szkolny
4. Wdrażanie uczniów do samorządności i życia w demokratycznym społeczeństwie		

<ul style="list-style-type: none"> - wybór Samorządu Uczniowskiego jako reprezentacji społeczności uczniowskiej - opracowanie regulaminu i planu działania Samorządu Uczniowskiego - opiniowanie przez Samorząd Uczniowski stopnia przestrzegania prawa - organizacja i udział w imprezach organizowanych na terenie szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> - Samorząd Uczniowski - opiekun SU - nauczyciele - dyrekcja 	<p>Wrzesień – październik Rok szkolny</p>
5. Kształtowanie kultury i etyki zawodowej		
<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw związanych z szacunkiem wobec współpracowników - kształtowanie mobilności zawodowej - kształtowanie postaw związanych z respektowaniem przepisów obowiązujących w środowisku pracy - kształtowanie umiejętności poruszania się na rynku pracy - stosowanie norm etyki pracy poznanie prawa pracy w zakresie obowiązków pracownika i konsekwencji z tego wynikających 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele przedmiotów -pedagog szkolny - psycholog szkolny 	<p>Rok szkolny</p>
6. Kształtowanie młodego człowieka dojrzałego emocjonalnie, wrażliwego, opanowującego swoje emocje w różnych sytuacjach życiowych		
<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie właściwego reagowania na krytykę, opinię i sugestie innych, - rozwijanie umiejętności wyrażania swoich opinii , myśli i odczuć, - uwrażliwianie uczniów na potrzeby innych, - wdrażanie uczniów do niesienia bezinteresownej pomocy i podejmowania inicjatyw, - rozwijanie umiejętności nazywania i rozpoznawania swoich emocji i uczuć, - doskonałe umiejętności kierowania własnymi emocjami, - kształtowanie wrażliwości uczuciowej oraz umiejętności oddzielania sądów i ocen od emocji - doskonalenie umiejętności obiektywnego oceniania siebie i innych, - kształtowanie umiejętności samokontroli w różnych sytuacjach i samoakceptacji 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawca - nauczyciele przedmiotów - pedagog szkolny - dyrekcja szkoły 	<p>Rok szkolny</p>
7. Ukształtowanie wychowanka reprezentującego właściwą postawę patriotyczną, moralną, dbającego o właściwy rozwój duchowy		
<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw patriotyzmu, tożsamości narodowej oraz postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, - poszanowanie tradycji, symboli narodowych, religijnych i szkolnych, - kształtowanie postawy uczciwości i prawdomówności, - wdrażanie do szanowania pracy własnej i innych, - kształtowanie właściwych postaw wobec oszczędzania oraz racjonalnego podejścia do pieniądza, - kształtowanie poczucia odpowiedzialności za przyrodę otaczającą nas świat, 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawca - nauczyciele przedmiotów - pedagog szkolny - dyrekcja szkoły 	<p>Rok szkolny</p>

<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw prospołecznych, odpowiedzialności za siebie i innych oraz odpowiedzialności za własne decyzje, - wychowanie w duchu poszanowania godności drugiego człowieka i życia we wszelkich jego przejawach - rozwijanie wrażliwości i nieobojętności na przejawy przemocy, zła i wulgarności, - rozwijanie u uczniów wrażliwości estetycznej. 		
8. Zapobieganie zachowaniem agresywnym i propagowanie zachowań akceptowanych społecznie		
<ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie czym jest przemoc i agresja - budowanie odpowiednich relacji z innymi, wskazywanie sposobów zachowania się uczniów w szkole oraz w miejscach publicznych - wzmacnianie poczucia własnej wartości - kształtowanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami, szukanie możliwości i emocjonalnego wsparcia - eliminowanie zachowań agresywnych i wskazywanie sposobów umiejętnego kierowania agresji na inne obszary aktywności - rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji, przeciwstawiania się presji rówieśniczej, kształtowanie postaw asertywnych - wyposażenie uczniów w podstawowe wiadomości na temat stresu i jego wpływu na organizm młodego człowieka oraz wskazywanie sposobów radzenia sobie w zaistniałych sytuacjach stresowych 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele przedmiotowi - pedagog szkolny - psycholog szkolny - dyrekcja szkoły 	Rok szkolny
9. Kształtowanie u uczniów właściwych postaw prozdrowotnych		
<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu - wskazywanie sposobów umiejętnego zagospodarowania i spędzania czasu wolnego - wskazywanie zasad zdrowego odżywiania się oraz wdrożenie do aktywnego spędzania czasu wolnego - rozwijanie zainteresowań sportowych na rzecz własnego zdrowia, sprawności fizycznej poprzez usprawnianie sportu i propagowanie aktywnych form wypoczynku - bogacenie wiedzy uczniów dotyczącej higieny zdrowia psychicznego i fizycznego (higiena osobista, dbałość o wygląd zewnętrzny, higiena uczenia się) - rozwijanie poszanowania zdrowia swojego i innych oraz troski o jego ochronę - podniesienie wiedzy uczniów na temat zaburzeń odżywiania na tle psychicznym - poszerzenie wiedzy uczniów na temat naszego klimatu, życia w stylu eko - zwrócenie szczególnej uwagi na dbanie o środowisko naturalne 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele przedmiotowi - pedagog szkolny - psycholog szkolny - dyrekcja szkoły 	Rok szkolny
10. Promowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia		
<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie do treści lekcji biologii, chemii, wychowania do życia w rodzinie tematyki związanej z zasadami zdrowego żywienia oraz wpływu sposobu odżywiania na zdrowie człowieka - wprowadzenie do treści lekcji biologii, chemii, wychowania do życia w rodzinie tematyki związanej z przyczynami, rozwojem i konsekwencjami chorób cywilizacyjnych jak: wirusa HPV, czerniaka, 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazani nauczyciele przedmiotowi - specjalista BHP - wszyscy pracownicy szkoły 	Rok szkolny

<p>chorób piersi. Wskazanie sposobów zapobiegania chorobom cywilizacyjnym</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostarczenie rzetelnej wiedzy o czynnikach sprzyjających powstaniu raka szyjki macicy - przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych - przestrzeganie zasad i przepisów sanitarnych związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych (np. COVID – 19) - przeciwdziałanie agresji i przemocy w szkole i jej otoczeniu lokalnym - udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej 	<p>- dyrekcja</p>	
<p>11. Dostarczenie rzetelnej wiedzy o zagrożeniach płynących ze stosowania środków psychoaktywnych (palenie papierosów/e-papierosów, spożywanie alkoholu, używanie narkotyków, dopalaczy, uzależnienia od interentu, komputera, spożywanie napojów energetycznych)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie stylu życia wolnego od używek - uświadomienie uczniom negatywnego wpływu używek na zdrowie fizyczne i psychiczne oraz społeczne funkcjonowanie człowieka poprzez realizację programów „Już dziś mogę zadbać o zdrowie swego przyszłego dziecka - profilaktyka wad cewy nerwowej” oraz „Życie z FAS – dziękuję, nie piję” realizowanych na zajęciach wychowania do życia w rodzinie - wyposażanie uczniów i rodziców w wiedzę o rodzajach środków odurzających, objawach ich zażywania, zagrożeniach z nich wynikających oraz sposobach pomocy - uczenie sztuki odmawiania i niepoddawania się presji grupy w kontaktach z używkami - kształtowanie u uczniów umiejętności samokontroli i krytycznego myślenia przy podejmowaniu decyzji w trudnych sytuacjach - wskazywanie sposobów radzenia sobie z własnymi problemami – także poprzez szukanie pomocy u osób zaufanych i specjalistów - dostarczenie uczniom wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej, konsekwencji używania i posiadania narkotyków oraz konsekwencji prawnych - informowanie uczniów i ich rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele przedmiotowi - nauczyciel wdz - pedagog szkolny - psycholog szkolny - dyrekcja szkoły 	<p>Rok szkolny</p>
<p>12. Zapobieganie podejmowania przez młodzież zachowań ryzykownych typu: wczesna inicjacja seksualna</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - dostarczanie wiadomości na temat okresu dojrzewania i uczulanie na zagrożenia z tym związane - bogacenie wiedzy uczniów dotyczącej stosowania zabezpieczenia przed niepożądaną ciążą - wyposażenie uczniów podstawowe wiadomości na temat FAS (Płodowego zespołu alkoholowego), który jest skutkiem działania alkoholu na płód - kształtowanie postaw prorodzinnych - podniesienie wiedzy i świadomości uczniów na temat chorób przenoszonych drogą płciową oraz HIV/AIDS 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele przedmiotowi - pedagog szkolny - psycholog szkolny - dyrekcja szkoły 	<p>Rok szkolny</p>

13. Wysoka frekwencja uczniów na zajęciach lekcyjnych		
<ul style="list-style-type: none"> - sprawdzanie nieobecności na każdej lekcji - comiesięczna analiza frekwencji oddziałów - konsekwentne rozliczanie opuszczonych przez ucznia godzin lekcyjnych - terminowe dostarczania wychowawcy klasy usprawiedliwień - punktualne rozpoczynanie i kończenie lekcji przez nauczycieli - zwiększenie motywacji do nauki - stosowanie metod aktywizujących w nauczaniu w trakcie zajęć dydaktycznych - współpraca szkoły z rodziną - monitorowanie absencji uczniów - rozmowy indywidualne z uczniami o przyczynach niskiej frekwencji 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele przedmiotowi - pedagog szkolny - psycholog szkolny - dyrekcja szkoły 	Rok szkolny
14. Ukazywanie skutków wynikających z zachowań naruszających przepisy prawa		
<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, regulaminem klasyfikowania i oceniania, - organizowanie spotkań dla uczniów na temat konsekwencji prawnych w sytuacji zachowań naruszających przepisy prawa, 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas - pedagog, pedagog specjalny - psycholog szkolny - zaproszeni specjaliści 	Rok szkolny

XV. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- stwarza warunki kształtujące poczucie bezpieczeństwa w szkole dla uczniów dotkniętych wojną w Europie,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji swoich zadań,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje wychowawców, nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, oraz zajęć integrujących niejednorodne grupy uczniów.
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań). W miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i całymi zespołami klasowymi,

- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów oraz do integrowania uczniów wewnątrz klas oraz między klasami.
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno – pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog, pedagog specjalny, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania,
- opracowuje projekt Programu Wychowawczo – Profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty oraz procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją.
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego, uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas oraz innymi nauczycielami, a także pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem oraz innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- wzmacniają pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa uczniów, pomagają w kształtowaniu postawy szacunku i empatii wobec uczniów innych narodowości, reagują na przejawy nietolerancji wobec uczniów innej narodowości.
- zwiększają kompetencje uczniów w zakresie radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.
- kształcą i wychowują dzieci w duchu demokracji i poszanowania odmienności religijnej, narodowościowej, płciowej.
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach i kłopotach w nauce uczniów, których uczą,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia.

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania i właściwym relacjom rówieśniczym
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

Pedagog szkolny/ psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc pedagogiczną i psychologiczną w odpowiednich formach,
- wzmacnia pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa uczniów innych narodowości,
- ułatwia adaptację uczniów do nowych warunków spowodowanych migracją z terenów objętych działaniami militarnymi (uczniowie pochodzenia Ukraińskiego),
- współpracuje z nauczycielami i wychowawcami klas na rzecz integracji i właściwych relacji rówieśniczych,
- zwiększa kompetencje uczniów w zakresie radzenia sobie z sytuacją kryzysową i stresem,
- współpracuje z nauczycielami i wychowawcami klas podczas zajęć mających na celu kształtowanie postawy szacunku wobec innej narodowości oraz integracji kulturowej uczniów różnych narodowości,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

Pedagog specjalny:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
  - rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
  - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
  - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi

przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),

- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

XVI. ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI

1. W pracy wychowawczej dyrektor szkoły i nauczyciele wspierają rodziców w realizacji ich zadań wychowawczych tak, aby umożliwiać uczniom podejmowanie odpowiedzialności za własne życie i samorozwój.
2. Zasady współpracy szkoły z rodzicami oparte są na wzajemnej życzliwości, dyskrecji oraz takcie i realizowane są poprzez:
  - wspólne planowanie działań,
  - wspólne rozwiązywanie problemów,
  - rzetelne przekazywanie informacji.
3. Rodzice zapoznawani są z obowiązującym prawem oświatowym i osiągnięciami szkoły.
4. Rada Rodziców uczestniczy w opracowywaniu podstawowej dokumentacji szkoły.
5. Szkoła diagnozuje potrzeby i oczekiwania rodziców w zakresie pracy opiekuńczo – wychowawczej.
6. Rodzice systematycznie uczestniczą w zebraniach organizowanych przez wychowawców oraz dyrektora szkoły.
7. Wychowawcy przekazują rodzicom informacje o wynikach nauczania i zachowaniu dziecka, postępach oraz trudnościach w nauce, zawiadamiają o przewidywanych ocenach niedostatecznych i wspólnie z rodzicami podejmują działania mające na celu eliminowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych oraz trudności wychowawczych, także tych związanych z przemocą rówieśniczą.
8. Rodzice mają obowiązek zawiadamiania wychowawcy o przyczynach nieobecności ucznia na zajęciach lekcyjnych, utrzymywania stałego kontaktu z wychowawcą.

9. W celu zapobiegania eskalacji problemów, rodzice powinni na bieżąco informować wychowawcę, pedagoga szkolnego lub dyrektora o najdrobniejszych nawet formach przestępczości wśród uczniów.
10. Rodzice ponoszą odpowiedzialność finansową za umyślne zniszczenia i kradzieże dokonane w szkole przez ich dzieci.
11. Rodzice powinni czynnie uczestniczyć w pracach, wycieczkach, imprezach i apelach podnosząc tym samym rangę uroczystości szkolnych.
12. W przypadku pojawienia się jakichkolwiek trudności wychowawczych rodzice mają możliwość skorzystania z pomocy wychowawcy, nauczyciela, pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego oraz psychologa.

XVII. SPOSOBY MONITOROWANIA I EWALUACJI

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia jego skuteczności. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- analizę wyników pracy zespołów: przedmiotowych, zawodowych oraz zespołu do spraw ewaluacji;

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna oraz Rada Rodziców.

XVIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

- Program Wychowawczo-Profilaktyczny przygotowuje i uchwała Rada Pedagogiczna po konsultacji z Radą Rodziców i Samorządem Uczniowskim.
- Po zakończeniu każdego roku szkolnego następuje weryfikacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.
- Wszelkich zmian w Programie Wychowawczo – Profilaktycznym dokonuje się z początkiem roku szkolnego przez Radę Pedagogiczną.
- Program Wychowawczo – Profilaktyczny wchodzi w życie z dniem jego uchwalenia.

Program napisany przez:
Joanna Włostowska – pedagog specjalny
Marta Andruszkiewicz – pedagog
Jan Perkowski – psycholog

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną Zespołu Szkół Gastronomicznych w Białymstoku w dniu 11.09.2024 r.

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców Zespołu Szkół Gastronomicznych w Białymstoku w dniu .....

Przewodniczący Rady Rodziców: .....

Dyrektor szkoły: .....

